

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง กรณีศึกษาเยาวชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงปีการศึกษา 2533 - 2537 ในหมู่บ้านที่เป็นพื้นที่บริการ โรงเรียนนาजूวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น นี้ ผู้วิจัยจะเสนอหัวข้อต่าง ๆ ลำดับต่อไปนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 วิธีดำเนินการวิจัย
- 5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5.4 สรุปผลการวิจัย
- 5.5 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.6 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาเยาวชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงปีการศึกษา 2533 - 2537 ในหมู่บ้านที่เป็นพื้นที่บริการของ โรงเรียนนาजूวิทยาลัย ใน 3 ด้านดังนี้ คือ

- 1) สาเหตุการไม่เรียนต่อ
- 2) สภาพชีวิตความเป็นอยู่และการทำงาน
- 3) ความต้องการด้านการศึกษา

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เยาวชนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครองของเยาวชนเหล่านั้น ในหมู่บ้านที่เป็นพื้นที่บริการในเขตโรงเรียนนางิ้ววิทยาสรรค์ ช่วงปี 2533 - 2537 แล้วไม่เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนกลุ่มละ 293 คน จำแนกเป็นเยาวชน และผู้ปกครองของเยาวชนที่ทำงานในโรงงานหรือสถานประกอบการ กลุ่มละ 123 คน เป็นเยาวชนและผู้ปกครองของเยาวชนที่ทำงานด้านการเกษตรกลุ่มละ 72 คน และเป็นเยาวชนและผู้ปกครองของเยาวชนที่ยังไม่ได้ทำงานกลุ่มละ 98 คน รวมทั้งสิ้น 586 คน ผู้วิจัยได้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 91 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมด โดยจำแนกเป็นเยาวชนและผู้ปกครองของเยาวชนที่ทำงานในโรงงานหรือสถานประกอบการ กลุ่มละ 35 คน เป็นเยาวชนและผู้ปกครองของเยาวชนที่ทำงานด้านเกษตรกลุ่มละ 25 คน และเป็นเยาวชนและผู้ปกครองของเยาวชนที่ยังไม่ได้ทำงานกลุ่มละ 31 คน จำแนกเป็นกลุ่มละ 91 คน รวมทั้งสิ้น 152 คน วิธีการให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง ผู้วิจัยใช้วิธีการแบบเจาะจงจำแนกเป็นรายกลุ่มและรายหมู่บ้าน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดเค้าโครงล่วงหน้า มี 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์เยาวชน

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและมีหัวหน้าฝ่ายปกครองโรงเรียนนางิ้ววิทยาสรรค์ซึ่งเป็นผู้รู้จักประชาชนในหมู่บ้านเป็นอย่างดี เป็นผู้ช่วยในการออกสัมภาษณ์ทุกครั้ง ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงวันที่ 15 มิถุนายน ถึง วันที่ 15 สิงหาคม 2538 รวมระยะเวลา 2 เดือน ได้ข้อมูลครบ 100%

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในกรณีที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าความถี่และค่าร้อยละ และในกรณีที่มีข้อมูลเป็นเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้วิเคราะห์และแปลผลโดยวิธีการเชิงพรรณนา

5.4 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ปรากฏผลสรุปดังนี้

1) สถานภาพทั่วไป

เยาวชน เป็น เพศชาย และเพศหญิง ในจำนวนใกล้เคียงกันคือร้อยละ 47.25 และ 52.75 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุ 16 และ 17 ปี จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาแล้ว 4-5 ปี และเกือบทั้งหมดยังเป็นโสด

ผู้ปกครองของเยาวชน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.04 มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี เกือบทั้งหมดจบการศึกษาระดับประถมศึกษา และส่วนใหญ่มีสมาชิกอยู่ในครอบครัว 5-6 คน และเกือบทั้งหมดมีสภาพแต่งงานแล้ว มีเพียงเล็กน้อยที่ย่าร้าง หรือเป็นหม้าย

2) สาเหตุการไม่เรียนต่อของเยาวชน มีสาเหตุสำคัญ 5 ประการ
 ต่อไปนี้ตามลำดับ คือ (1) ฐานะทางบ้านยากจน (2) ผู้ปกครองไม่ให้เรียน
 (3) ต้องการหาเงินช่วยครอบครัว (4) บ้านอยู่ไกล เดินทางไม่สะดวก และ
 (5) เบื่อการเรียน

3) สภาพชีวิตความเป็นอยู่ และการทำงานของเยาวชน

เยาวชนกลุ่มที่ทำงานด้านการเกษตร และกลุ่มที่ยังไม่ได้ทำงานทั้งหมด
 อาศัยอยู่กับบ้านของพ่อแม่ กรณีเยาวชนที่เป็นลูกจ้างในโรงงานหรือสถาน
 ประกอบการส่วนใหญ่ พักบ้านพักของโรงงานหรือของนายจ้าง

เยาวชนที่ทำงานเป็นลูกจ้างในโรงงานหรือด้านการเกษตร ส่วนใหญ่มี
 สิ่งของเครื่องใช้เป็นคนเอง เช่น วิทยุ พัดลม โทรทัศน์ รถจักรยาน
 เป็นต้น ส่วนเยาวชนส่วนที่ยังไม่ได้ทำงานส่วนใหญ่ยังไม่มีสิ่งของเครื่องใช้เป็น
 ของตนเอง มีข้อสังเกตว่าสิ่งของเครื่องใช้ที่มีราคาแพง เช่น ตู้เย็น วิทยุ
 รถ จักรยานยนต์หรือรถยนต์ เป็นต้น ยังมีกันน้อย

เยาวชนส่วนมากไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่ มีข้อสังเกตว่าเยาวชนส่วนใหญ่
 จะอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือสิ่งตีพิมพ์นาน ๆ ครั้ง แต่ก็มียุ่จำนวนหนึ่งที่
 ไม่เคยอ่านเลย

เยาวชนที่ทำงานเป็นลูกจ้างในโรงงานหรือสถานประกอบการ ส่วนใหญ่
 ทำงานนานกว่า 1 ปี โดยยังไม่เคยทำงานที่ใดมาก่อน ส่วนผู้ที่เคยทำงานมาก่อน
 นั้น ส่วนใหญ่เคยทำนา ทำไร่ งานบ้าน ร้านอาหาร หรือ ช่างเสริมสวย
 เยาวชนที่ทำงานกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ไม่มีความคิดที่จะเปลี่ยนงาน มีรายได้ในปัจจุบัน
 มากกว่า 900 บาทต่อเดือนขึ้นไป แต่ส่วนใหญ่ไม่มีเงินเก็บ

เยาวชนที่ทำงานด้านการเกษตรส่วนใหญ่จะทำนา นอกนั้นทำไร่อ้อย หรือ
 ทำหังนาและไร่อ้อย ส่วนใหญ่มีพื้นที่ในการทำเกษตร 10-20 ไร่ ซึ่งเกือบทั้ง
 หมดจะเป็นพื้นที่ของพ่อ-แม่ และส่วนใหญ่จะใช้แรงงานคนในครอบครัว มีเพียง

เล็กน้อยที่จ้างเครื่องจักรกล เยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะรับจ้างทั่วไป เป็นอาชีพเสริม ส่วนใหญ่ไม่คิดว่าจะเปลี่ยนงานโดยไม่ให้เหตุผลว่างานเดิมคืออยู่แล้ว มีที่ดินอยู่แล้ว และไม่มีคนทำงานแทน และส่วนใหญ่คิดจะพัฒนางานที่ทำโดยจะขุดสระเลี้ยงปลาเพิ่มเติมหรือการทำให้เป็นไร่นาสวนผสม ซึ่งประเด็นเหล่านี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ปกครอง

เยาวชนที่ยังไม่ได้ทำงาน เกือบทั้งหมด ช่วยพ่อแม่ทำงาน เช่น ทำไร่ ช่วยงานบ้าน เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น เยาวชนกลุ่มนี้ยังไม่มีรายได้เป็นของตนเอง สำหรับแนวโน้มในการทำงานนั้นส่วนใหญ่ต้องการทำงานด้านการเกษตร รองลงไป คือ ทำงานเป็นลูกจ้างในโรงงาน หรือทำงานอิสระของตนเอง

4) ความต้องการด้านการศึกษาคือของเยาวชน

ทั้งเยาวชนและผู้ปกครอง ต่างต้องการให้เยาวชนได้มีโอกาสเรียนต่อ หรือฝึกอบรมวิชาชีพ

ในกรณีที่ต้องการเรียนต่อนั้นพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้เรียนต่อ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัดหรืออำเภอ รองลงมา คือ โรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาสใกล้บ้าน มีเพียงเล็กน้อยที่ต้องการให้เรียนต่อที่โรงเรียนนางิ้ววิทยาสรรค์

ในกรณีที่ต้องการรับการฝึกอบรมวิชาชีพนั้นเยาวชน และผู้ปกครองมีความเห็นที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ เยาวชนต้องการฝึกอบรมในเรื่อง ช่างเย็บเสื้อผ้า ช่างเชื่อม ช่างเสริมสวย และช่างเย็บเสื้อผ้าอุตสาหกรรมตามลำดับ

5.5 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1) สาเหตุการไม่เรียนต่อของเยาวชน

จากผลการวิจัย พบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เยาวชนไม่เรียนต่อ
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ฐานะทางบ้านยากจน ผู้ปกครองไม่ให้เรียน ต้องการ
 หาเงินช่วยครอบครัว บ้านอยู่ไกลเดิมทางไม่สะดวกและเบื่อกับการเรียนนั้น เห็นได้
 ว่าเป็นส่วนใหญ่เป็นสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับสภาพทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ โดยเฉพาะ
 จากความคิดเห็นของผู้ปกครองที่เกือบทั้งหมดได้กล่าวถึง สาเหตุฐานะทางบ้าน
 ยากจน แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครองยังเป็นสาเหตุ
 สำคัญของการไม่เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ สอดคล้องกับการวิจัยของ
 หลายนาน คนที่ผ่านมา เช่นผลการวิจัยของสุแก้ว คำสอน (2531) ที่พบว่าปัจจัย
 ที่ส่งผลต่อการไม่เรียนต่อ คือ ผู้ปกครองต้องการให้ช่วยทำงาน และผู้ปกครอง
 ยากจน จีวรธรรม มาศภัย (2533) ที่พบว่า สาเหตุการไม่เรียนต่อที่อยู่ใน
 ระดับมาก คือ ต้องการช่วยผู้ปกครองทำงาน ไพบุลย์ เดชคำภู (2535) ซึ่ง
 พบว่า ผู้ปกครองจะไม่ส่งเด็กเข้าเรียนต่อถ้าโรงเรียนเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษา
 หรือโรงเรียนประถมศึกษาไม่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา เพราะมีฐานะยากจน
 และโรงเรียนอยู่ไกล และผลการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
 เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 (2533) ที่พบว่า เหตุผลที่ผู้จบการศึกษาภาคบังคับแล้วเข้าสู่ตลาดแรงงานนั้น มี
 สาเหตุเกี่ยวกับเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นหลัก คือ จน ไม่มีรายได้เพียงพอ
 พ่อแม่ใช้ระหว่างทำงานหาเงิน นอกจากนั้น จากผลการวิจัยของ Bunchorn
 Kaewsong and Others (1995) ที่พบว่า ครอบครัวของคนงานภาคเกษตร
 มักไม่ส่งเสริมให้เรียนต่อ แต่ต้องการให้ทำงานหรือช่วยครอบครัวหารายได้แทน
 เป็นต้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวในแง่หนึ่ง แสดงให้เห็นว่า การพัฒนา
 ชนบทในระยะที่ผ่านมา ยังไม่สามารถที่จะยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูง
 ขึ้นได้ และในอีกแง่หนึ่งแสดงให้เห็นว่ามาตรการจูงใจทางการศึกษาเช่น

การยกเว้นเงินบำรุงการศึกษา การให้มีหนังสือพิมพ์ และการจัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับชุดนักเรียนของนักเรียนที่ยากจนทุกราย ที่โรงเรียนนางัววิทยาสวรรค์ จัดให้กับนักเรียนในหมู่บ้านที่เป็นพื้นที่บริการของโรงเรียนในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมา นั้น ยังไม่เพียงพอต่อการจูงใจในการเรียนต่องั้น มาตรการอื่น ๆ ที่โรงเรียนยังไม่ได้นำมาใช้ เช่นการจัดบริการรถรับ-ส่ง การจัดหาจักรยานให้ยืมเรียน การจัดหาทุนการศึกษา การจัดหาทุนส่งเสริมอาชีพของผู้ปกครองที่ยากจน และการจัดที่พักในโรงเรียนน่าจะเป็นมาตรการที่โรงเรียนควรจะนำมาพิจารณาใช้อีกตามความเหมาะสมและตามความสามารถ

แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทางเลือกในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในปัจจุบันมีมากขึ้น เช่นโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาสในหมู่บ้าน หรือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำอำเภอ ประจำจังหวัด เป็นต้น ดังนั้น จึงควรมีการประสานงานและวางแผนร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เหล่านี้โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ หาวิธีการหรือมาตรการ ที่จะให้ผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ได้มากที่สุด โดยไม่คำนึงถึงว่าเรียนต่อในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานใด

กรณีเยาวชนกลุ่มไม่ได้ทำงาน ส่วนใหญ่มีสาเหตุเพื่อการเรียนนั้น เป็นประเด็นที่ไม่มีผลการวิจัยอื่นสนับสนุน แต่ก็เป็นเรื่องที่โรงเรียนประถมศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งควรจะคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียนด้วย ทั้งนี้ อาจจะรวมไปถึงการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งควรให้มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้มากขึ้นด้วย ดังข้อเสนอแนะของ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2529) โอวาท สุทนต์รักษ์ (2529) สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ (2529) วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ (2529) และ อภิชัย พันธเสน (2529) ที่เสนอว่า ควรมีการกระจายอำนาจการบริหาร และหลักสูตรให้กับหน่วยงานในระดับภูมิภาค

ให้มากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาเด็กชนบทถูกยึดเยียดให้เรียนรู้จากหลักสูตรที่กำหนดจาก ส่วนกลางอย่างไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนและผู้เรียน

2) สภาพชีวิตความเป็นอยู่และการทำงาน

จากผลการวิจัยที่พบว่า เยาวชนทุกกลุ่มส่วนใหญ่มีสภาพความเป็น อยู่ค่อนข้างดี ดังจะเห็นได้จาก การไม่ดื่มสุรา หรือไม่สูบบุหรี่เป็นประจำ ส่วนใหญ่ยังมีการอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ อยู่ ตลอดจน ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับ พ่อ-แม่ และมีสิ่งของเครื่องใช้เป็นของตนเอง เป็นต้น และนอกจากนั้น จากผลการวิจัยที่พบว่าเยาวชนเหล่านั้น ส่วนหนึ่งยังมีความ ต้องการในการเรียนต่ออยู่ และอีกส่วนหนึ่งยังมีความต้องการในการฝึกอบรม อาชีพเพิ่มเติม จึงแสดงให้เห็นได้ว่า เยาวชนเหล่านั้นเป็นผู้ที่มีศักยภาพที่จะได้รับ การพัฒนาได้อีกมาก

กรณีที่เยาวชนที่ทำงานเป็นลูกจ้างในโรงงาน หรือสถานประกอบ การส่วนใหญ่ไม่คิดที่จะเปลี่ยนงานนั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจลิเยว บุริภักดี และคณะ (2527) ซึ่งพบว่าเยาวชนที่ทำงานประมาณร้อยละ 50 ไม่อยากเปลี่ยน งาน มีร้อยละ 30 อยากเปลี่ยนงาน ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 20 ยังไม่แน่ใจ ซึ่ง แสดงให้เห็นว่า ในแง่มุมหนึ่งอาจจะเนื่องจากว่าที่เยาวชนมีความพึงพอใจในงาน ที่ทำอยู่สังเกตได้จาก รายได้ต่อเดือนที่พบว่าส่วนใหญ่ได้มากกว่า 900 บาทต่อ เดือนขึ้นไป และพักอาศัยอยู่กับนายจ้างหรือบ้านพักในโรงงาน หรืออีกแง่มุมหนึ่ง อาจเนื่องจากระดับการศึกษาที่ต่ำ หรือตลาดแรงงานยังไม่มีมากมาย จึงมีโอกา สในการเลือกงานทำได้น้อย

จากผลการวิจัยมีข้อสังเกตว่าเยาวชนมีรายได้ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับ ระดับการศึกษากับวุฒิภาวะแต่อย่างไรก็ตามมีประเด็นที่น่าเป็นห่วง คือส่วนใหญ่ ไม่มีเงินเก็บ เป็นประเด็นที่ระบบการศึกษาในระดับพื้นฐาน ควรต้องปลูกฝัง

คุณลักษณะเกี่ยวกับเรื่องของการเก็บออมเพื่อใช้เป็นทุนในการดำรงชีวิต หรือ ประกอบอาชีพให้มากขึ้น

เยาวชนกลุ่มที่ทำงานด้านการเกษตร ซึ่งจากผลการวิจัยที่พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ในที่นาของพ่อ-แม่ ในเนื้อที่ประมาณ 10-20 ไร่ ใช้แรงงานคนในครอบครัวและมีการรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพเสริมในช่วงนอกฤดูทำนา นั้น เป็นข้อค้นพบที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม ซึ่งเป็นสังคมการเกษตรที่ทำนาเป็นหลัก และเยาวชนที่มีอายุ ในช่วงอายุ 13-17 ปี ย่อมยังไม่สามารถ เป็นเจ้าของพื้นที่ในการผลิตต้องอาศัยพ่อ-แม่ และใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือเยาวชนกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ไม่คิดที่จะเปลี่ยนงาน แต่คิดจะพัฒนางานอาชีพการเกษตรของตนเอง เช่น คิดจะขุดบ่อเลี้ยงปลาในที่นา คิดจะทำไร่นาสวนผสม เป็นต้น เป็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือค่านิยมเกี่ยวกับการทำงานที่ค่อนข้างดี และแตกต่างจากช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งผลการวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ เมื่อปี พ.ศ.2527 พบว่า เยาวชนที่ทำงานด้านการเกษตรร้อยละ 69 มีความคิด จะเปลี่ยนอาชีพด้านการเกษตร ไปประกอบอาชีพอื่น เช่น คัดเย็บเสื้อผ้า รับราชการ ข้างเสริมสวย และค้าขาย เป็นต้น แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยมนี้ มีผลดีต่อการพัฒนาชนบทโดยตรงจะช่วยแก้ปัญหาการอพยพย้ายถิ่น เหตุผลในเรื่องนี้ อาจเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในระยะหลัง ได้เน้นการศึกษาเพื่ออาชีพท้องถิ่นมากขึ้น และแนวการพัฒนาของรัฐบาลในระยะปัจจุบันได้ส่งเสริมด้านการเกษตรมากขึ้น

สำหรับเยาวชนที่ไม่ทำงาน จากผลการวิจัยที่พบว่า ส่วนใหญ่ช่วยพ่อแม่ทำงาน เช่น ทำนา ทำไร่ งานบ้าน เป็นต้น โดยยังไม่มีรายได้เป็นของตนเอง แต่มีแนวโน้มว่า ส่วนใหญ่ต้องการจะทำงานด้านการเกษตรต่อไป ซึ่งเป็นประเด็นที่ค่อนข้างจะสวนทางกับข้อวิจารณ์ของนักวิชาการในช่วง ปี 2529

เช่น สุนัน อมรวิวัฒน์ (2529) โอวาท สุทนต์ (2529) สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ (2529) วัลลภ ตั้งคณารักษ์ (2529) ซึ่งกล่าวว่า เยาวชน ที่จบการศึกษาภาคบังคับมักมีความต้องการไปหางานทำนอกหมู่บ้าน ส่วนใหญ่มี เป้าหมายหมายถึงกรุงเทพฯ คูณวิถีชีวิต และการประกอบอาชีพแบบดั้งเดิมใน ชนบท และสภาพความเป็นจริงในช่วงเวลานั้นก็สอดคล้องกับข้อวิจารณ์ของ นักวิชาการเหล่านั้น ดังผลการวิจัยของเจลิยว บุรีภักดี และคณะ ดังกล่าว ข้างต้น เหตุผลในเรื่องนี้ อาจจะเป็นผลเนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขระบบการ เรียนการสอนที่เน้นหลักสูตรท้องถิ่น ในโรงเรียนประถมศึกษามากขึ้น อันเป็นผล สืบเนื่องจากข้อวิจารณ์ของนักวิจารณ์เหล่านั้น

3) ความต้องการด้านการศึกษา

จากผลการวิจัย ที่พบว่าตัวเยาวชนเอง และผู้ปกครองส่วนใหญ่ ต้องการให้เยาวชนเรียนต่อ หรือได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพนั้น โดยกลุ่มที่ต้องการ เรียนต่อส่วนใหญ่ต้องการเรียนในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัด หรือ ประจำอำเภอ และกลุ่มที่ต้องการฝึกอบรมวิชาชีพก็ต้องการอบรมวิชาชีพ ข่าง คัดเย็บเสื้อผ้า ข่างเชื่อม ข่างเสริมสวย ข่างตัดเย็บเสื้อผ้าอุตสาหกรรม ข่าง ช่อมรดยนต์ ข่างซ่อมรถจักรยานยนต์ และข่างทำอาหารและขนม แสดงให้เห็น ว่าเยาวชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเหล่านี้ ยังเห็น คุณค่าและความสำคัญของการศึกษา ตลอด จนการพัฒนาอาชีพของตนเองอยู่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bunchorn Kaewsong and Others (1995) ที่ ได้ศึกษาสภาพการงานเด็กในการวิจัย เรื่องแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาชนบท ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ:กรณีศึกษาพื้นที่ปฏิบัติของ PLAN เมื่อปี พ.ศ.2537 นี้เอง

จากผลการวิจัยดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา หรือ การฝึกอบรมวิชาชีพทั้งโรงเรียนนางิ้ววิทยาสรรค์ ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา

ประจำตำบล โรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละหมู่บ้าน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ประจำอำเภอเขาสวนกวาง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขอนแก่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ตลอดจนศูนย์พัฒนาชนบททั้งของรัฐบาล และเอกชนสามารถจัดการศึกษาหรือจัดฝึกอบรมวิชาชีพให้ตรงตามความต้องการของเยาวชน และของผู้ปกครองให้มากที่สุด โดยยึดถือหลักการให้เยาวชน ได้รับความรู้ หรือทักษะเพื่อพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตเป็นสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงว่าจะเรียนต่อ หรือรับการฝึกอบรม จากสถานศึกษาใด หรือสถาบันใด

5.6 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยโรงเรียนนางัววิทยาสวรรค์

(1) โรงเรียนนางัววิทยาสวรรค์ ควรใช้มาตรการอื่นรณรงค์ให้ผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้มากขึ้น เช่น การจัดบริการรถรับ-ส่งของโรงเรียน หรือการจัดหารถโดยสารราคาถูกสำหรับนักเรียนหรือการจัดบ้านพักไว้ในโรงเรียนตลอดจนจัดกิจกรรมเสริมเพื่อหารายได้ให้กับนักเรียนที่พักบ้านนั้น

(2) ผู้นำชุมชน คณะกรรมการการศึกษาและโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในตำบลและองค์การพัฒนาเอกชน ควรหาแหล่งงานหรือหารายได้เพื่อจัดกองทุนการศึกษาให้กับ นักเรียนที่มีฐานะยากจน ขณะเดียวกันการจัดตั้งกองทุนพัฒนาอาชีพให้กับครอบครัวที่มีฐานะยากจนในหมู่บ้านเป็นกรณีพิเศษ

2) ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยจากผลการวิจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศ ควรมีการรณรงค์ให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญของ

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปีโดยผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หรือ สิ่งพิมพ์ ไม่ควรรณรงค์เฉพาะช่วงต้นปีการศึกษาเท่านั้น

(2) โรงเรียนประถมศึกษา ควรเน้นพัฒนาคุณลักษณะการเห็น ความสำคัญของการออมเงิน เพื่อการลงทุนในอาชีพหรือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ มากยิ่งขึ้น

(3) เจ้าของโรงงานหรือสถานประกอบการ ควรพัฒนาทักษะ การทำงานของเยาวชนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เพราะทักษะของเยาวชนมีความผูกพันกับ งานที่ทำในปัจจุบันอยู่มาก

(4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในชนบทควรจัดวิทยากร หรือสื่อความรู้ต่าง ๆ ให้เยาวชนที่ทำงานด้านการเกษตรได้เกิดแนวคิดและเห็น ช่องทางในการพัฒนาพื้นที่ให้สามารถเพิ่มผลผลิตและราคา รายได้ให้ถาวร และ มากยิ่งขึ้น

(5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหรือการฝึกอบรม วิชาชีพ ควรได้มีการประสานแผนร่วมกัน เพื่อให้สามารถจัดการศึกษา หรือ ฝึกอบรมวิชาชีพได้ตรงตามความต้องการของเยาวชนและผู้ปกครอง

3) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรศึกษาหาสาเหตุของการเบื่อการเรียนของผู้ที่จบประถมศึกษา ศึกษปีที่ 6

(2) ควรศึกษาหาสาเหตุการไม่เรียนต่อ สภาพชีวิตและการเป็น อยู่ ตลอดจน ความต้องการการศึกษาของเยาวชนที่พลาดโอกาสของการศึกษา ของชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในพื้นที่อื่น ๆ ให้มากขึ้น

(3) การศึกษาหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแนวความคิด ใน การประกอบอาชีพด้านการเกษตรมากขึ้น ของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6